

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 32.459/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 30 oktober 2001 door de Minister van Maatschappelijke Integratie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit "tot wijziging van het ministerieel besluit van 30 januari 1995 tot regeling van de terugbetaling door de Staat van de kosten van de dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn toegekend aan een behoeftige die de Belgische nationaliteit niet bezit en die niet in het bevolkingsregister is ingeschreven", heeft op 6 november 2001 het volgende advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 32.459/3

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Ministre de l'Intégration sociale, le 30 octobre 2001, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté ministériel "modifiant l'arrêté ministériel du 30 janvier 1995 réglant le remboursement par l'Etat des frais relatifs à l'aide accordée par les centres publics d'aide sociale à un indigent qui ne possède pas la nationalité belge et qui n'est pas inscrit au registre de la population", a donné le 6 novembre 2001 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door de omstandigheid dat bij ministerieel besluit van 30 januari 1995 werd bepaald dat de Staat tussenkomt in de kosten van de maatschappelijke dienstverlening die door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt verstrekt aan behoeftige asielzoekers in een opvanginitiatief in de vorm van materiële hulp; dat hiertoe een forfaitair bedrag per dag en per bezette opvangplaats werd vastgelegd; dat de uitgebreide en specifieke omkadering voor opvang en begeleiding van alleenstaande minderjarige asielzoekers in een opvanginitiatief meerkosten voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn inhoudt; dat het derhalve dringend noodzakelijk is de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die aan alleenstaande minderjarige asielzoekers in een opvanginitiatief maatschappelijke dienstverlening verstrekken in de vorm van materiële hulp, hiervoor op passende wijze te vergoeden door het bij hoger vermeld koninklijk besluit van 30 januari 1995 bepaald bedrag aan de meerkosten aan te passen" ⁽¹⁾.

*

* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Artikel 11, § 2, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn bepaalt dat de kosten welke krachtens artikel 5 van de wet ten laste vallen van de Staat,

⁽¹⁾ De aangehaalde motivering is die welke voorkomt in de aanhef van het voor advies voorgelegde ontwerp. Die stemt niet overeen met die van de adviesaanvraag zelf.

terugbetaalbaar zijn "binnen de grenzen vastgesteld door de Minister tot wiens bevoegdheid de openbare onderstand behoort".

Ter uitvoering van die bepaling is het ministerieel besluit van 30 januari 1995 genomen, tot regeling van de terugbetaling door de Staat van de kosten van de dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn toegekend aan een behoeftige die de Belgische nationaliteit niet bezit en die niet in het bevolkingsregister is ingeschreven.

Het voor advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe artikel 6 van dat ministerieel besluit van 30 januari 1995 op een aantal punten te wijzigen. Naast een aanpassing van de in die bepaling vermelde bedragen aan de invoering van de euro, gaat het om de invoering van een regeling waarbij wordt voorzien in een ruimere tegemoetkoming van de Staat voor kosten veroorzaakt door de opvang van alleenstaande minderjarige asielzoekers.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

In het tweede lid wordt verwezen naar artikel 57ter van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Die bepaling biedt echter geen rechtsgrond aan het ontworpen besluit. In beginsel dient het tweede lid dan ook weggelaten te worden.

Zo de stellers van het ontwerp omwille van de transparantie van de regelgeving toch een verwijzing willen behouden naar de wetsbepaling die een rechtsgrond biedt voor de steunverlening door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (welke dan, overeenkomstig de wet van 2 april 1965, door de Staat ten laste genomen wordt), dient in elk geval niet naar artikel 57ter, maar naar artikel 57 van de wet van 8 juli 1976 verwezen te worden.

Artikel 1

1. In de inleidende zin vermeldde men dat artikel 6 van het ministerieel besluit van 30 januari 1995 opnieuw opgenomen is bij het ministerieel besluit van 29 november 1999.

2. In het ontworpen artikel 6, derde lid, van het ministerieel besluit van 30 januari 1995 (artikel 1, 2°, van het ontwerp) is sprake van een "bijzondere overeenkomst", te sluiten tussen het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en de Staat.

Die bepaling wekt de indruk dat er, naast de overeenkomst bedoeld in het vigerende artikel 6, eerste lid, van het ministerieel besluit van 30 januari 1995, nog een bijkomende overeenkomst gesloten moet worden, welke bovendien in het bijzonder betrekking moet hebben op de minderjarige asielzoeker waarvoor kosten gedaan worden.

Dit is allicht niet de bedoeling van de stellers van het ontwerp. Indien het voldoende is dat de opvang van de alleenstaande minderjarige asielzoekers het voorwerp uitmaakt van een beding in de overeenkomst bedoeld in artikel 6, eerste lid, is het niet nodig in het ontworpen lid nogmaals melding te maken van een overeenkomst, en zeker niet van een "bijzondere" overeenkomst.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

"par le fait que l'arrêté ministériel du 30 janvier 1995 stipule que l'Etat intervient dans les frais de l'aide sociale accordée par les centres publics d'aide sociale aux demandeurs d'asile indigents dans une initiative d'accueil sous la forme d'aide matérielle; qu'à cet effet un montant forfaitaire a été fixé par jour et par place d'accueil occupée; que l'encadrement étendu et spécifique à l'accueil et l'assistance des demandeurs d'asile mineurs et isolés implique des frais supplémentaires pour les centres publics d'aide sociale; qu'il est dès lors urgent de rembourser de manière appropriée les centres publics d'aide sociale qui accordent de l'aide sociale sous la forme d'aide matérielle aux demandeurs d'asile mineurs et isolés dans une initiative d'accueil en adaptant le montant forfaitaire fixé par l'arrêté royal susmentionné du 30 janvier 1995 aux frais supplémentaires"⁽²⁾.

*
* *

Eu égard au bref délai qui lui est imparti pour rendre son avis, le Conseil d'Etat a dû se limiter à formuler les observations suivantes.

*
* *

PORTEE DU PROJET

L'article 11, § 2, de la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les centres publics d'aide sociale dispose que les frais à charge de l'Etat en vertu de l'article 5 de la loi ne sont remboursables que "dans les limites fixées par le Ministre qui a l'assistance publique dans ses attributions".

⁽²⁾La motivation reproduite est celle qui figure dans le préambule du projet soumis pour avis. Elle ne concorde pas avec celle figurant dans la demande d'avis proprement dite.

C'est en exécution de cette disposition qu'est intervenu l'arrêté ministériel du 30 janvier 1995 réglant le remboursement par l'Etat des frais relatifs à l'aide accordée par les centres publics d'aide sociale à un indigent qui ne possède pas la nationalité belge et qui n'est pas inscrit au registre de population.

Le projet d'arrêté soumis pour avis entend modifier l'article 6 de cet arrêté ministériel du 30 janvier 1995 sur un certain nombre de points. Outre une adaptation à l'introduction de l'euro des montants mentionnés dans cette disposition, il est instauré un régime prévoyant une intervention plus large de l'Etat dans les frais occasionnés par l'accueil de demandeurs d'asile mineurs et isolés.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

1. Le deuxième alinéa fait référence à l'article 57ter de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale.

Cette disposition ne procure toutefois aucun fondement légal à l'arrêté en projet. En principe, le deuxième alinéa doit dès lors être supprimé.

Si, par souci de transparence de la législation, les auteurs du projet entendent quand bien même maintenir une référence à la disposition de loi qui procure un fondement légal à l'aide accordée par le centre public d'aide sociale (qui dans ce cas est prise en charge par l'Etat, conformément à la loi du 2 avril 1965), ils devront en tout cas faire référence, non pas à l'article 57ter, mais bien à l'article 57 de la loi du 8 juillet 1976.

Article 1er

1. Dans la phrase liminaire, on mentionnera que l'article 6 de l'arrêté ministériel du 30 janvier 1995 a été rétabli par l'arrêté ministériel du 29 novembre 1999.

.../...

2. A l'article 6, alinéa 3, en projet, de l'arrêté ministériel du 30 janvier 1995 (article 1er, 2°, du projet), il est question d'une "convention spécifique" que le centre public d'aide sociale doit conclure avec l'Etat.

Cette disposition donne à penser qu'outre la convention visée à l'article 6, alinéa 1er, en vigueur, de l'arrêté ministériel du 30 janvier 1995, il faut encore conclure une convention supplémentaire concernant plus particulièrement le demandeur d'asile mineur pour lequel il est engagé des frais.

Telle n'est sans doute pas l'intention des auteurs du projet. S'il suffit que l'accueil des demandeurs d'asile mineurs et isolés fasse l'objet d'une clause dans la convention visée à l'article 6, alinéa 1er, il n'est pas nécessaire que l'alinéa en projet fasse une nouvelle fois mention d'une convention et certainement pas d'une convention "spécifique".

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren
Messieurs

D. ALBRECHT,

staatsraad, voorzitter,
conseiller d'Etat, président,

P. LEMMENS,
J. SMETS,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

H. COUSY,
A. SPRUYT,

assessoren van de afdeling wetgeving,
assesseurs de la section de législation,

Mevrouw
Madame

F. LIEVENS,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LEMMENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LEMMENS.

Le rapport a été présenté par M. W. PAS, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, premier référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT,

F. LIEVENS

D. ALBRECHT